

Andruskó Imre

„Selye100” emlékévk

A 2023/2024-es tanév a Selye János Gimnáziumban

A Selye János Gimnáziumnak az elmúlt tanévben is több jelentős esemény gazdagította krónikáját. Jelenleg több jelentős anyagi vonzatú pályázatban is érintettek vagyunk, hiszen az oktatási minisztérium által felkínált lehetőséget kihasználva már kollégáink használják a 37 ezer euró értékben kapott számítástechnikai eszközöket; és sikeres volt a Visegrádi Alaphoz benyújtott két pályázatunk is. 12,5 ezer eurót nyert a II. A osztályunk, akiket csehországi diákok 2023 szeptemberében látogattak meg a Selye János Gimnáziumban, illetve 5 diákunk és két tanárunk 2024 őszén a Debreceni Református Gimnáziumot és a lengyelországi Puck-beli líceumot keresik majd fel. A budapesti székhelyű Tigra Kft.-nek köszönhetően 10 ezer euró értékű támogatást kaptak a matematikában, fizikában vagy informatikában jeleskedő tanulóink, és nagy örömről szolgál, hogy ez a program a következő tanévben is folytatódik majd: tíz diák fejenként ezer eurós ösztöndíjban részesül.

A gimnázium 1907-ben Herczegh Zsigmond építész tervei alapján emelt épülete kétségtelenül mesébe illő. 2023 őszén a gimnázium három nagy projekten dolgozott: az udvar térkövezésén, további parkolóhelyek kialakításán és az utcai fronton található kerítés felújításán – több mint 100 ezer euró értékben. Közel 250 ezer euró értékben kidolgozásra került egy új projektdokumentáció is, melynek célja az épület akadálymentesítése: többek között a lift kiépítése, és minden szintre egy-egy toalett elhelyezése mozgássérült tanulók és vendégek számára. A projekt megvalósulása már most a 2024/25-ös tanévben várható.

Neves vendégek is megtisztelték iskolánkat, például Lovász László akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia volt elnöke, akinek szülei az egykori komáromi bencés gimnáziumban érettségiztek; Ódor Lajos, egykori szlovák miniszterelnök, Varga Judit, volt igazságügyi miniszter, Gazdag József, a Vasárnap főszerkesztője, Gallusz Nikolett, Derzsi György és Borbély Richárd színművészek és Meskó Zsolt író, akik a Mi 48-unk címmel tartottak megemlékezést diákjainknak az 1848/49-es szabadságharcról. Továbbá: Cserna-Szabó András, író és Czinki Ferenc, a Szépirok Társaságának elnöke, Barkó Gábor Ágoston és Tóth István Konstantin, bencés atyák, Bőjte Csaba, ferences szerzetes, Juhász György, rektor, Keszegh Béla, polgármester, Balogh Csaba, Magyarország szlovákiai nagykövete, Gergely István kétszeres olimpiai bajnok vízilabdázó, Orosz Örs és Nászaly Gábor, a Gombaszögi Tábor főszervezői, akik sorsolás alapján IV. A osztályunk diákjainak ingyenes Gombaszögi hetijegyet ajándékoztak, valamint Csenger Tibor, Nyitra megye alelnöke, Viola Miklós és Becse Norbert megyei képviselők, Balla István, a Nyitrai Megyei Hivatal tanügyi osztályának a vezetője.

Selye János, iskolánk névadója, 100 éve, 1924-ben érettségizett az egykori komáromi bencés gimnáziumban. Ezért hirdettük meg 2023 őszén a SELYE_100 konferenciát, ahol komáromi, budapesti és győri diákok mutatták be kutatásaikat három kategóriában: voltak, akik Selye János életének állomásait próbálták a lehető legérdekesebb formában bemutatni, voltak, akik orvosi kutatásait elemezték, s végül voltak, akik a korabeli bencés múltat idézték fel, hiszen 1924-ben Selye János bencés diákként vágott neki a világnak, hogy orvosi diplomát szerezzen. A rendezvény a „Selye János 100” című kültéri kiállítással kezdődött, melynek összeállítója Galo Vilmos, a Dunamente Múzeum történésze volt. A konferencia – vagy inkább verseny – fődíját a Selye János Gimnázium diákja érdemelte ki, aki egy négynapos szlovéniai és olaszországi tanulmányutat nyert a Tihanyi Bencés Apátság jóvoltából.

Selye 100

Forrás: a Selye János Gimnázium archívuma

A következő nagy rendezvényünk: idén ünnepelte fennállásának 30. évfordulóját Gimisz Diákszínpadunk – novemberben egy nagyszabású gálával emlékeztünk meg erről. A műsorban felléptek az egykori gimiszes szereplők, ma Magyarországon és Szlovákiában elismert színművészek. Gimisz színpadunk idén a *a* című musicalt mutatta be, valamint a Középső Gimiszünk is sikeresen szerepelt – Nívódíjjal jutalmazták – a júniusban zajlott Jókai napokon. Idén 4 alkalommal a Trepp Színházi Platform drámapedagógiai foglalkozáson vehettek részt tanulóink.

A tantárgyi és sportversenyeken kiemelkedően szép eredményeket értek el diákjaink az elmúlt tanévben. Angol nyelvből kerületi 2. helyet és 4. helyet szereztek, az Év angolosa (Best in English) versenyen 34 ország 702 iskolájának 22780 diákja kapcsolódott be – diákjaink szintén remekül helyt álltak; idén második alkalommal került megrendezésre iskolánkban az EnglishStar verseny kisgimnazistáink részére. Német nyelvből kerületi 1. helyet, illetve 5. helyet szereztek, diákunk bekerült az országos döntőbe is. Spanyol nyelvből kerületi két 3. helyet szereztek diákjaink. A tavalyi tanévben a Selye János Gimnázium nyelvszakos tanárai több tanulmányi utat is szerveztek: Bécsbe, Berlinbe, Potsdamba, Spanyolországba és Angliába. A magyar nyelvi versenyek közül a Szép magyar beszéd országos 2. és 4. helyezése, az Implom József helyesírási verseny Kárpát-medencei döntőjének 1. és 2. helyezése, a nemzetközi döntő legjobb tollbamondásírója, a Kultsár Tibor esszéíró verseny 1. helyezése jelentette a legszebb sikereket, valamint a Tompa Mihály szavalóverseny országos döntőjében négy diákunk szerepelt, közülük egy országos 3. helyezést ért el. A XVII. Kaszás Attila Versmondó Fesztiválon három diáklányunk képviselte iskolánkat – egyik közülük lett a verseny fődíjasa. Szlovák nyelvből idén is megszerveztük immár 25. alkalommal a nemzetközi Dobré slovo – Jó Szó szavalóversenyt, ahol diákunk az országos forduló 2. helyén végzett. A Poznaj slovenkú reč – Ismerd meg a szlovák nyelvet országos döntőjébe két diákunk is bekerült, és diákjaink sikeresen szerepeltek a Hviezdoslavov Kubín szavalóversenyen is. Nagy örömünkre szolgált, hogy a Gloria Victis, a Cultura Nostra, az Estöri rangos történelemversenyek kárpát-medencei döntőiben, illetve az ókori művészetekkel és

tudományokkal foglalkozó Kheirón Küldetése versenyen iskolánk csapatai sikerrel szerepeltek. Diákjaink idén is sikeresen szerepeltek az Országos Bibliaolimpián, ahol országos 2. és 4. helyet szereztek meg. Alsó tagozatos tanulóink és a „nagyimisek” a matematikai olimpia kerületi fordulójában szereztek több dobogós helyezést a különböző kategóriákban és versenyeken; egy diákunk bekerült a matematikaolimpia A kategóriájának országos döntőjébe is. Diákjaink bekapcsolódtak a nemzetközi Kenguru matematikaversenybe, a Zrínyi Ilona matematikaversenybe, a Felvidéki Magyar Matematikaverseny – Oláh György Emlékversenybe és Cornides István matematika- és fizika-emlékversenybe is. A fizikaversenyek legjobb eredményét két országos eredményes megoldó jelentette az A kategóriában, diákjaink néhány ponttal maradtak le a nemzetközi fizikaolimpiai részvételről. A többi kategóriában versenyző diákjaink kerületi 1. és különböző más helyezéssel tértek haza. Diákjaink bekapcsolódtak a Dürer versenybe, és meglátogatták a Budapesti Műszaki Egyetem oktatóreaktorát is.

A Dürer versenyen
Forrás: a Selye János Gimnázium archívuma

A matematika és fizika olimpiák kerületi fordulójában a Selye János Gimnázium diákjai szereztek a legtöbb eredményes megoldói címet Nyitra megyében. Informatikából a Zenit verseny országos döntőjében 7. helyezett lett egy diákunk, az INFOPROG 2024 versenyben diákunk megszerezte a nemzetközi forduló 1. helyét, az e-Hód versenyen már hagyományosan többen is maximális pontszámmal végeztek az országos lista élén, és a verseny szlovák nyelvű változatában – iBobor – is sikeresen szerepeltek. Azon kívül bekapcsolódtak a Nemes Tihamér programozói versenybe, a Természettudományi Triatlonba és a kisgimnazisták részére online zajló Scratch Cup országos fordulójába is. Földrajzból diákjaink részt vettek a Curie

Környezetvédelmi Emlékversenyen, az Act Local Green Start Up Challenge országos, de határokon átívelő üzleti és fenntarthatósági versenyen, ahol a zsűri különdíját nyerték el. Ökocapatunk több tucat diákkal az ökológiai problémákkal, környezetvédelemmel foglalkozott. Kémiából és biológiából is több versenybe kapcsolódtak be diákjaink: ilyen az Irinyi József kémiaverseny, a kémia és biológiaolimpiák különböző kategóriái. Sportolónk lehetőségeit sajnálatos módon még mindig befolyásolta az a tény, hogy az elmúlt években a COVID-járvány következtében kevesebb sportverseny került megrendezésre. Ennek ellenére diákjaink a meghirdetett versenyekbe – kosárlabda, röplabda, futball, kézilabda – sikeresen bekapcsolódtak, és részt vettünk a Szlovákiai Magyar Gimnáziumok Országos Bajnokságán is, ahol több versenyszámot diákjaink meg is nyertek. Idén is a Komárom-Komárno futóversenyen a Selye János Gimnázium diákjai futottak legnagyobb csapattal – el is nyertük „A legtöbb diákot indító iskola” címet. Kollégáim idén is két sítábort szerveztek, illetve idén első alkalommal kisgimiseink részére egyhetes tátrai erdei iskolát. Az SZMPSZ a IX. Felvidéki Tehetségeknél tíz diákunknak ítélte oda a Tehetségdíjat az előadóművészet, magyar nyelv és irodalom, sport és mozgáskultúra, illetve természettudományok kategóriáiban.

Idén folytatta tevékenységét a PUSZTAszerII. nevű iskolai zenekar, amely magyar alternatív és rockzenét feldolgozását adja elő. Idén is aktívan működött iskolánk Diákönkormányzata, különböző programokat – diákbálokat, sportnapokat, diáknapot – szerveztek. Már évek óta jól működik Kaktusz diákújságunk. Nagy hangsúlyt fektetünk adománygyűjtések szervezésére is – diákjaink bekapcsolódtak több gyűjtési programba is: Biela pastelka – Fehér zsírkréta, Deň nezábudiek – Nefeľejcsek napja, a Vörös Kereszt által szervezett élelmiszergyűjtés, Hodina deťom – Egy óra a gyermekekért, Deň narcisov – Nárcisznapi és Modrý gombík – Kék gomb. Idén gyűjtést szerveztünk a Tamási Áron Gimnázium részére is, ahol 2023 decemberében összeomlott a diákotthon egy része. Nevelési programunk fontos része az évenkénti kétszeres véradás is.

Több kollégánk nemzetközi továbbképzésen vett részt: németországi tanulmányút a „Schulen: Partner der Zukunft” elnevezésű program, amely a Hamminkeln-Dingden városában található Akademie Klausenhofban valósult meg, valamint az Európai Űrügynökség által szervezett belgiumi továbbképzésen. Húsz éve működik iskolánk öregdiák-szövetsége, amely évente több jeles rendezvényünk társzervezője. Nagy örömmel fogadjuk a júniusi nagytalálkozón az 50, 60, 65, 70, 80 éve érettségizett egykori bencés és későbbi gimnáziumi öregdiákokat, valamint az 1951 és 1960 között az épületben működött óvónőképző – Pedagógiai Középiskola – egykori növendékeit is.

Öregdiák-találkozó
Forrás: a Selye János Gimnázium archívuma

A sikerekért természetesen köszönet illeti a diákokat, a felkészítő tanárokat, ugyanakkor a szülőket is, akik évről évre sok tanulót íratnak be hozzánk. A tavalyi iskolaévben 118 diák érettségizett, idén pedig 124 elsős diákkal kezdjük meg a 2024/25-ös tanévet a 4-, illetve 8-éves tagozaton. Köszönjük a gimnázium mellett működő Király Püspök Alapítvány segítségét is, amely évente közel 15 ezer euróval támogatja a szociálisan hátrányos helyzetű tehetséges diákjainkat, és fejleszti az iskola eszközparkját. Mindez újabb erőt ad, hogy folytassuk az egykori komáromi jezsuita, majd később bencés gimnáziumok diákjai és tanárai által megalapozott hagyományokat. A tanulók nevelésében továbbra is négy pillérre építünk: a magyarság iránti hűségre, a toleranciára, a magas szintű szellemi tudásra és a hagyományaink – „gyökereink” – ápolására. A tanévben megemlékeztünk, a 100 évvel ezelőtt, 1924-ben született Török János testnevelő tanárról. A Legendás tanáraink arcképcsarnokába idén ősszel Dukon, szül. Goda Éva magyar nyelv–szlovák nyelv szakos tanárnő portréját és életrajzát helyezzük el. Testvériskolai kapcsolatokat tartunk fenn a budapesti Szent István Gimnáziummal és a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnáziummal, és egyre szorosabbra fűzzük a kapcsolatot a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziummal is.

Bővebb és részletesebb tájékoztató és információ a júniusban kiadott Évkönyvben olvasható, amely az iskola titkárságán kérhető.